

روزنه

مقام معظم رهبری در روز درختکاری دواصله نهال میوه کاشتند

● **بایگ‌گاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری**: به مناسبت روز درختکاری مقام معظم رهبری دو اصله نهال میوه کاشتند. ایشان با تبریک روز ولادت باسعادت حضرت ابعبدالله الحسین علیه‌السلام، آن وجود شریف را کانون عشق ملت ایران و همه ملت‌های مسلمان اعم از شیعه و غیرشیعه دانستند. ایشان در ادامه، کاشت درخت را یک حرکت کاملا دینی و انقلابی خواندند و افزودند: البته نگهداشت و حفظ درختان نیز کار بسیار مهمی است که باید رعایت شود. رهبر انقلاب، گیاه زنده را آسایش‌بخش روح و نگهدارنده جسم انسان و منبع رزق خدادادی و همه‌جانبه برای آحاد بشر دانستند و تأکید کردند: به همین علت تخریب جنگل‌ها و محیط زیست و پوشش‌های گیاهی، تخریب منافع ملی است و ویران‌کردن بخشی از جنگل‌ها برای ساخت‌وساز جز در موارد اضطراری، قطعا به ضرر ملت است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با ردّ نگاه تزینی و حاشیه‌ای به محیط زیست، این موضوع را از جمله اساسی‌ترین مسائل کشور برشمردند و گفتند: یکی از کارهای جدی در حفاظت از محیط زیست، حفاظت از دو ثروت عظیم و ذخیره حیاتی ملت‌ها یعنی «آب» و «خاک» و پرهیز از برخورد مسرفانه با آنهاست که در این زمینه مسئولان باید به راهنمایی‌های متخصصان توجه کنند. «حفاظت از حیات وحش» مسئله دیگری بود که رهبر انقلاب اسلامی بی‌توجهی به آن را به ضرر منافع ملی دانستند و گفتند: در اسلام، شکار فقط در صورت نیاز به تغذیه مجاز است و در غیر این صورت، غیرمجاز و خلاف است و حتی سفر شکار سفر حرام شمرده شده است؛ بنابراین باید جلوگیری از شکار غیرقانونی را جدی گرفت و به موضوع حفظ حیات وحش اهتمام داشت. ایشان در ادامه سازمان محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی را موظف به جلوگیری از تبدیل زمین‌های کشاورزی دانستند و افزودند: این کار به ضرر منافع ملی است و زمین‌های کشاورزی باید توسعه پیدا کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با تأکید بر لزوم توسعه انرژی‌های پاک گفتند: توسعه انرژی‌های غیرفسیلی مانند انرژی هسته‌ای که استفاده از آن در دنیا روزافزون است و کشورهای منطقه ما نیز در حال حرکت به سمت آن هستند و نیز انرژی‌های بادی و خورشیدی، باید جدی گرفته شود. ایشان در پایان آحاد مردم را به کاشت و نگهداشت درختان فراخواندند.

امیرحسین جعفری؛ ۱۵ اسفند ماه سال ۴۴ دادگاه اعضای حزب ملل اسلامی برگزار شد و محمدکاظم موسوی‌بجنوردی به اعدام و باقی اعضا به حبس محکوم شدند. پیش‌تر در مهرماه ۱۳۴۴ محمدباقر صنوبری یکی از اعضای رده‌باین این حزب پس از خروج از شاه عبدالعظیم مورد سوءظن مأمورین قرار می‌گیرد و سپس دستگیر می‌شود. دستگیری او به عنوان یک عضو عادی چندان برای ساواک مهم نبود اما آنچه همراه صنوبری به دست آمد تمامی اسناد مهم این حزب بود که منجر به دستگیری تمامی اعضای آن و سپس صدور حکم‌های سنگین برای آنها شد که تعدادی از آنها تا زمان پیروزی انقلاب در زندان بودند. موسوی‌بجنوردی، رهبر حزب ملل اسلامی پیش‌تر در گفت‌وگویی با سایت تاریخ ایرانی در این باره گفته است: «خود بی‌زن جزنی که رهبر چریک‌های فدایی خلق بود به من در زندان گفت جریان شما و مطرح‌کردن مبارزه مسلحانه به ما کمک کرد که ما هم روش مبارزه مسلحانه را در پیش بگیریم. در واقع نخستین گروهی که در ایران به طور رسمی شعار مبارزه مسلحانه علیه رژیم شاه را سر داد حزب ملل اسلامی بود.»

اصغر قریشی یکی از اعضای بازمانده حزب ملل که همراه دیگر اعضای گروه به زندان محکوم شده بود به مناسب سالگرد این محکومیت به «شرق» گفت: شنبه اول آبان ۱۳۴۴ من سال سوم دانشکده فنی دانشگاه تهران بودم که استاد فیزیک ما دکتر صفری آخر جلسه من را صدا کرد و گفت به دفتر من بیا، به دفتر او رفتم و گفت سرهنگ رحیمی ارنیس ساواک دانشگاه تهران! تو را خواسته است. من از یک هفته قبل خبردار شده بودم که حزب ملل از طرف آقای صنوبری لو رفته است و متوجه شدم به خاطر همان قضیه من را می‌خواهند. پس از آن بلافاصله به خانه رفتم و اسناد حزب را از بین بردم و به سراغ مسئول حزبی‌ام آقای اکبر صلاح‌مند رفتم البته او هم مخفی بود. به او گفتم چه باید کرد؟ گفت منتظر می‌مانیم تا ما را دستگیر کنند. شب‌هنگام به دایبی‌ام که او هم عضو حزب بود گفتم احتمال دارد ما را دستگیر کنند اتفاقا فردا صبح ساعت پنج شهربانی برای دستگیری ما آمد. قریشی درباره جلسه دادگاه افزود: ما را بعد از بازجویی که سه ماه طول کشید به پادگان جمشیدیه بردند. آنجا یک زندان بود که دو قسمت داشت و در آمنی‌تاتر پادگان جلسه دادگاه بدوی به ریاست تاج‌الدینی تشکیل شد و کیفرخواست توسط دادستان خوانده شد و وکلای تسخیری نیز به دفاع پرداختند. زمانی که رای خوانده شد شعار الله مولانا ولا مولنکم را اعضای حزب خطاب به رؤسای دادگاه سر دادند. در آن جلسه آقای بجنوردی به اعدام و هفت نفر به حبس ۱۵ سال و دیگران به حکم‌های پایین‌تر محکوم شدند. من نیز به هشت سال محکوم شدم. البته اول پنج سال بود اما به خاطر دفاعیاتم سه سال به آن اضافه شد. در فروردین ۱۳۴۵ رای نهایی دادگاه دوم خوانده شد و ما را به زندان‌های مختلف فرستادند. من و تعدادی دیگر را به بند ۹ زندان شماره ۱ که بند شورها و قاتلین بود، فرستادند و یک اتاق کوچک هم به ما دادند که ۱۳ نفر بودیم. ما در اعتراض به این کار یک نامه نوشتیم و ۷۲ ساعت وقت دادیم که اگر ما را منتقل نکنند اعتصاب غذا می‌کنیم که پس از ۴۸ ساعت ما را به بند دیگری در زندان شماره ۲ بردند. پنج ماه آنجا بودیم و سپس به زندان شماره ۳ منتقل شدیم. او درباره شرایط زندان اضافه کرد: در سال ۵۱ نیز یک کتاب عربی به نام «ولنتا» به دستم

سیاست

به بهانه سالگرد دادگاه حزب ملل اسلامی

۵۶ سال بعد از محاکمه

رسید تا آن را ترجمه کنم. این کتاب درباره روابط حکومت پهلوی و اسرائیل بود؛ پس از آن ترجمه آماده شد که به زندان بیرون نفرستیم اما در بهمن ۵۱ به سلول ما آمدند و تمام کتاب‌ها و یادداشت‌های من و آقای حجتی را بردند. من منتظر بودم که به خاطر ترجمه آن کتاب دوباره محاکمه شوم؛ به نظرم اوایل سال ۵۲ بود که از ساواک به زندان آمدند و من را خواستند و بازجویی کردند و همواره منتظر محاکمه مجدد بودم. اما نهایتا در شهریور ۵۲ آزاد شدم. مدت زمان زندانی سیاسی ۳۶۵ روز نبود و ۳۶۰ روز حساب می‌شد به خاطر همین دو ماه زودتر از هشت سال در ۱۴ شهریور۵۲ در زندان کرمان آزاد شدم. روز قبل از آزادی هم ساواک من را خواست و درخواست کردند که نامه‌ای را امضا کنم که گفتم هرگز امضا نمی‌کنم اگر می‌خواستم این حرف‌ها را امضا کنم که هشت سال زندان نمی‌ماندم.

در پایان اصغر قریشی درباره سرنوشت سیاسی اعضای حزب ملل پس از پیروزی انقلاب به «شرق» گفت: بعد از انقلاب اعضای حزب ملل سمت‌های مهمی گرفتند مانند آقای ابوشریف که اولین فرمانده سپاه بود، آقای بجنوردی هم استاندار اصفهان و نماینده مجلس شد، ابوالقاسم سرحدی‌زاده هم عضو حزب جمهوری اسلامی بود، حاج حسن طباطبایی نیز معاون وزیر کشاورزی شد و مسئولیت‌های نسبتا مهمی را اعضای حزب ملل برعهده گرفتند. من هم از خرداد ۶۹ تا آبان ۷۳ در اندونزی و چهار سال هم در یمن سفیر بودم.»

محمد پیران نیز یکی از بازماندگان حزب ملل اسلامی است. وی پیش‌تر در گفت‌وگویی با روزنامه مستقل درباره این حزب و نحوه لورفتن آن گفته است:

«در مهر ۱۳۴۴ حزب ملل اسلامی با یک هویت مخفی و معتقد به مبارزه مسلحانه از نوع جنگ‌های چریکی ویتنام و الجزایر تشکیل شد. روابط بین اعضا و مسئولین به صورت کلاس و مدرسه با نام‌های مستعار انجام گرفت تا اعضا همدیگر را نشناسند و در صورت دستگیری و لورفتن تمام افراد به دام پلیس گرفتار نشوند این دوران که تقریبا سه سال طول کشید مرحله جذب و آموزش اعضای جدید بود و عمل خاصی غیر از آموزش و عضوگیری صورت نگرفت البته ضمن آموزش‌ها، تهیه اسلحه گرم جهت مبارزه و نیز طرز ساخت مواد منفجره و کم و بیش آموزش‌های نظامی در کلاس‌ها مطرح می‌شد. تنها یک طرح ناتمام درباره شناسایی و برداشت پول از شرکت بخ مطرح بود که در نهایت عملی نبود. کار چشمگیر حزب در این مرحله تهیه دستکاه پلی‌کیپی و تکثیر بود جهت انتشار نشریه‌ای به نام ماهنامه خلق که ارگان رسمی حزب ملل اسلامی نام گرفت و تا دوازده شماره نیز چاپ و منتشر شد البته انتشار ماهنامه بیشتر بین اعضای حزب انتشار یافت و عمده مطالب آن مقالات سیاسی از اوضاع جهان و منطقه خاورمیانه و نیز تفاسیری از قرآن و نهج‌البلاغه بود که عمدتا به قلم رهبر حزب آقای موسوی بجنوردی تحریر می‌شد.

نگاهی به سرنوشت اعضابعدازانقلاب

سیدمحمدکاظم موسوی‌بجنوردی: ضمن مشارکت در تأسیس حزب جمهوری اسلامی به سمت استانداری اصفهان منصوب شد و سپس در سال ۵۹ به مجلس اول راه یافت. او از میانه دهه ۶۰ از سمت‌های دولتی فاصله گرفت و به کار تحقیقی در دایره‌المعارف اسلامی مشغول شد اما با پیروزی خاتمی در سال ۷۶ ریاست کتابخانه ملی و مشاور رئیس‌جمهور را به سابقه خود اضافه کرد. سید محمد میرمحمدصادقی: در دولت شهید رجایی و شهید باهنر به سمت وزارت کار منصوب شد اما او نیز مانند دیگر هم‌حزبی‌های خود از میانه دهه ۶۰ سیاست‌ورزی رسمی را کنار گذاشت و بیشتر در بنیادهای عام‌المنفعه از جمله بنیاد رشد به فعالیت پرداخت. محمدجواد حجتی‌کرمانی: سابقه مبارزاتی او در زندان‌های زمان شاه باعث شده بود عمده انقلابیون نام حجتی‌کرمانی را شنیده باشند و به نوعی محبوب انقلابیون نیز بود. پس از پیروزی انقلاب، امامت جمعه کرمان، عضو مجلس خبرگان قانون اساسی، عضو مجلس شورای اسلامی اول و عضویت مجلس خبرگان رهبری را در سابقه خود دارد. هم‌اکنون نیز در آستانه ۹۰سالگی فعالانه به کار تحقیقی و پژوهشی می‌پردازد. عباس آقازمانی (ابوشریف): شاید یکی از پرفرازونشیب‌ترین سرنوشت‌ها میان اعضای حزب ملل را عباس آقازمانی تجربه کرد. او پس از انقلاب به عنوان یکی از مهم‌ترین فرماندهان سپاه و سپس سفیر ایران در پاکستان و حضور فرهنگی-نظامی در افغانستان سابقه قابل توجهی از خود به جا گذاشت. جواد منصوری: فرمانده سپاه، سفیر ایران در چین، سفیر ایران در پاکستان و معاون وزارت خارجه. عباس دوزدوزانی: فرمانده سپاه، وزیر ارشاد، معاون وزیر علوم، نماینده مجلس اول، عضو شورای شهر اول تهران. ابوالقاسم سرحدی‌زاده: وزیر کار، نماینده سه دوره مجلس. محمد پیران: نماینده مجلس ششم. مرتضی حاجی: معاون وزیر ارشاد، وزیر تعاون، مدیرعامل روزنامه همشهری. محمدکاظم سیفیان: شهردار تهران. ریاست بنیاد مسکن، نماینده مجلس چهارم.

ادامه از صفحه ۲

پل بین دولت و مجلس فرومی‌ریزد؟

ساسان والی‌زاده حتی گفته بود طرحی آماده ارائه به نهاد ریاست‌جمهوری شده که با تصویب آن تشکیلات و مأموریت‌های معاونت پارلمانی توسعه پیدا خواهد کرد.محمد حسینی، معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری نیز گفته بود: «قبل از اینکه حکم انتصاب معاونان حقوقی و پارلمانی از سوی رئیس‌جمهور صادر شود، موضوع کوچک‌سازی دولت و ادغام این دو معاونت با هم مطرح بود اما در این دوره معاونت‌های اجرائی و اقتصادی احیا و دستیار اقتصادی برای دولت تعیین شد. ممکن است دولتی بی‌تحرک باشد و وجود این معاونت‌ها ضروری نباشد، اما دولت سیزدهم دولت پرتحرکی است و نمی‌شود بخش‌هایی از آن را که به تحرک دولت کمک می‌کنند، حذف کرد.»او آن زمان گفته بود که دو وزارتخانه معاونت پارلمانی ندارد که همین سبب بروز مشکل در ارتباط نمایندگان با آن وزارتخانه‌ها شده است.باین‌حال معاون پارلمانی رئیس نیز از مجلسی‌ها کلاشه داشت. حسینی آذرماه در نشست خبری گلایه کرده بود: «انتظار داریم نمایندگان محدودیت‌های دولت را در نظر بگیرند. چراکه گاهی نمایندگان در دیدار با رئیس‌جمهور لیست بلندی از مسائل حوزه انتخابیه را ارائه می‌کنند که باید این اقدامات براساس واقع‌بینی صورت گیرد.»حسینی همچنین از تعدد سؤا‌ل‌های نمایندگان از وزرا و چهار و نیم برابر شدن آن یا اعتراضاتی که به انتصابات فامیلی می‌شد نیز گلّه کرده و از نمایندگان خواسته بود قبل از رسانه‌ای شدن و مطرح‌شدن در تریبون با دولت مطرح شود.معاون رئیس‌جمهوری تلویحا عنوان کرده بود که نمایندگان توقع خود را از دولت کم کنند و استدلال کرده بود: «چون نمایندگان می‌گویند که از این دولت و آقای رئیس‌ حمایت کردیم و توقع داریم مشکلات زودتر حل بشود که ما هم به آنها حق می‌دهیم اما می‌گوییم که نمایندگان باید شرایط موجود را هم در نظر داشته باشند. در سفرهای استانی تقاضاهای زیاد است که در زمان کوتاه میسر نیست که تحقق پیدا کند. البته به مرور که جلو برویم همه واقع‌بین‌تر شده و توازن و تعادلی برقرار می‌شود.»البته در همان زمان نیز برخی نمایندگان از رابطه سرد دولت و مجلس گفته بودند، مثلا فداحسین مالکی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، در یکی از نطق‌های خود با بیان اینکه رابطه دولت و مجلس به سردی می‌رود، گفته بود: «علت اصلی این رابطه سرد عدم پاسخ‌گویی وزرا به نمایندگان ملت است، ادامه این روند به صلاح دو قوه نیست.»

ریمونددویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran